

Ang Basahon ni Daniel - Numero Kuwarenta

Pablo

Jeff Pippenger

2024-01-04

Ang kapitulo uno sa Daniel, sa dihang itapad sa kapitulo upat sa Daniel, nagrepresentar sa kasaysayan sa nahauna ug ikaduhang mga manulonda, gikan sa 1798 hangtod sa 1844. Nianang kasaysayana ang basahon ni Daniel giablihan, ug ang bahin nga giablihan mao ang mga kapitulo pito, walo, ug siyam. “Linya ibabaw sa linya,” ang mga kapitulo uno, upat, ug dayon pito hangtod siyam, naghulagway sa kasaysayan sa kalihokan sa mga Millerita sa nahaunang manulonda.

Nianang kasaysayan (1798 ngadto sa 1844), natukod ang mga saligang kamatuoran sa Adventismo, ug kadtong mga kamatuoran sa katapusan gipadayag diha sa tsart sa mga pioneer sa 1843. Ang hulagway ni Nabucodonosor sa Daniel kapitulo dos anaa sa tsart. Ang mga panan-awon sa Daniel pito ug walo anaa sa tsart. “Ang adlaw-adlaw” sa kapitulo walo girepresentar, maingon man ang “pito ka mga panahon” sa Levitico baynte-sais. Ang tulo ka mga Kaalautan sa Islam, sumala sa pagrepresenta diha sa Pinadayag kapitulo nuebe, atua didto. Sa makadaghan nga higayon, daan nang gipasidan-an sa Dios nga kadtong mga saligang kamatuoran paga-atakehon.

“Ang mga nagatindog ingon nga mga magbalantay sa Dios ibabaw sa mga kuta sa Zion kinahanglan nga mga tawo nga makakita sa mga kapeligrohan sa dili pa kini moabut sa atubangan sa katawhan,—mga tawo nga makahimo sa pag-ila tali sa kamatuoran ug sayop, pagkamatarong ug pagkadili-matarong.

“Ang pasidaan miabot na: Walay bisan unsa nga tugotan nga mosulod nga makasamok sa pundasyon sa pagtoo diin kita nagtukod sukad pa sa pag-abot sa mensahe niadtong 1842, 1843, ug 1844. Anaa ako niini nga mensahe, ug sukad niadto nagatindog ako sa atubangan sa kalibotan, matinumanon sa kahayag nga gihatag kanato sa Dios. Dili namo tuyoa nga kuhaon ang among mga tiil gikan sa plataporma diin kini gibutang samtang adlaw-adlaw nangita kami sa Ginoo uban sa mainiton nga pag-ampo, nga nangita ug kahayag. Nagahunahuna ba kamo nga biyaan ko ang kahayag nga gihatag kanako sa Dios? Kini mamahimong ingon sa Bato sa mga Kapanahonan. Kini nagamando kanako sukad pa sa paghatag niini.” Review and Herald, Abril 14, 1903.

Ang buluhaton sa tawo nga may brush sa hugaw, nga pagatumanon uban sa pag-apil sa katawhan sa Dios sa katapusang mga adlaw, gilarawan usab ni Isaias, sa dihang iyang giila ang katawhan sa katapusang mga adlaw ug ang buluhaton nga gitawag sila sa pagbuhat, kay ang mga patukoranan gitakda nang ilubong uban sa kasaypanan sa dili pa moabot ang katapusang mga adlaw.

Ug kadtong magagikan kanimo magatukod sa karaang mga dapit nga nangagun-ob; imong ipabarug pag-usab ang mga patukoranan sa daghang kaliwatan; ug pagatawgon ikaw nga, Ang Mag-aayo sa nangabungkag, Ang Magpapahiuli sa mga alagianan nga kapuy-an. Isaias 58:12.

Ang “daan nga mga binayaan nga dapit” nagtumong sa mga kamatuoran sa doktrina nga nalangkit sa duha ka makalilisang nga gahom sa paganismo ug sa papismo. Ang duha ka makalilisang nga gahom sa paganismo nga gisundan sa papismo mao ang gigamit ni William Miller ingon nga balangkas sa matag propesiya nga iyang gipresentar.

Ug ilang tukoron nila pag-usab ang karaang mga guba, ilang patindogon pag-usab ang unang mga kalaglagan, ug ilang ayohon ang nangagun-ob nga mga siyudad, ang mga kalaglagan sa daghang mga kaliwatan. Isaias 61:4.

Ang estruktura sa tagna nga girepresentar ingon nga balangkas mao ang kasaysayan ug relasyon niadtong duha ka mga gahom. Ang pagpahiuli sa “mga alagianan nga kapuy-an” mao ang pagpahiuli sa balangkas ni Miller, nga girepresentahan diha sa iyang damgo pinaagi sa buluhaton sa tawo nga may brush sa hugaw. Gigamit ni Isaias ang ilustrasyon sa kasaysayan ni Ezra ug niadtong mibalik gikan sa Babilonia ug miayo sa Jerusalem, aron maila ang pagpahiuli sa kanhing mga kalaglagan.

Sukad pa sa mga adlaw sa among mga amahan hangtod niining adlaw, kami nahulog sa dakong kalapasan; ug tungod sa among mga kasal-anan kami, ang among mga hari, ug ang among mga pari, gitugyan ngadto sa kamot sa mga hari sa kayutaan, ngadto sa espada, ngadto sa pagkabinihag, ug ngadto sa pagpangilog, ug ngadto sa kaulawan sa nawong, maingon niining adlaw. Ug karon, sa makadiyot nga panahon, ang grasya gipakita gikan sa Ginoo nga among Dios, sa pagbilin kanamo ug salin nga makakalagiw, ug sa paghatag kanamo ug lansang diha sa iyang balaang dapit, aron ang among Dios magadan-ag sa among mga mata, ug maghatag kanamo ug gamayng pagpabuhi sa among pagkaulipon. Kay kami mga ulipon man; apan ang among Dios wala mobiya kanamo sa among pagkaulipon, kondili gipatunghaan niya kami sa kalooy sa atubangan sa mga hari sa Persia, sa paghatag kanamo ug pagpabuhi, sa pagpabarog sa balay sa among Dios, ug sa pag-ayo sa nangaguba niini, ug sa paghatag kanamo ug paril sa Juda ug sa Jerusalem. Ezra 9:7–9.

Si Ezra ug kadtong mga nag-ayo sa Jerusalem nagrepresentar sa “salin” nga mao ang mga magpahiuli sa mga alagianan aron pagapuy-an, ug sila mao ang mga nagatuman sa buluhaton sulod sa konteksto sa pag-ampo sa Levitico 26, nga gihisgotan ni Ezra nga “sukad sa mga adlaw sa among mga amahan kami anaa sa dakong kalapasan hangtod niining adlaw; ug tungod sa among mga kasal-anan, kami, ang among mga hari, ug ang among mga sacerdote, gitugyan ngadto sa kamot sa mga hari sa mga yuta, ngadto sa espada, ngadto sa pagkabinihag, ug ngadto sa pagpangilog, ug ngadto sa kaulawan sa nawong.” Ang “adlaw” nga iyang gipasabot mao ang “adlaw” nga ang “salin” sa kataposang mga adlaw magapahiuli sa mga alagianan aron pagapuy-an.

Ang salin ni Ezra mao ang duha ka mga saksi nga banhawon sa kataposan sa tulo ug tunga ka adlaw, ug nagtuman sa pag-ampo sa Levitico 26 sumala sa gihulagway ni Daniel diha sa kapitulo 9. Sa dihang si Ezra ug ang iyang mga kaubanan mibalik gikan sa pagkabihag ug gitukod pag-usab ang Jerusalem, ilang gihulagway ang buluhaton sa pagpahiuli sa mga mutya ni Miller, nga mao ang buluhaton sa pagpahiuli sa mga pundasyonal nga kamatuoran ni Miller. Tungod niini, ang pagsabot sa balangkas sa buluhaton ni Miller maoy hinungdanon.

“Ang mga apostoles nagtukod ibabaw sa usa ka sigurado nga patukoranan, mao ang Bato sa mga Kapanahonan. Ngadto niining patukoranan gidala nila ang mga bato nga ilang gikaykay gikan sa kalibotan. Dili nga walay mga babag ang mga magtutukod naningkamot. Ang ilang buluhaton gihimong hilabihan ka lisod tungod sa pagsupak sa mga kaaway ni Cristo. Kinahanglan nilang makigbisog batok sa pagkapanatiko, pagpihig, ug pagdumot niadtong nagtukod ibabaw sa usa ka bakak nga patukoranan. Daghan sa mga nagbuhat ingon nga mga magtutukod sa iglesia mahisama sa mga magtutukod sa kuta sa mga adlaw ni Nehemias, nga mahitungod kanila nahisulat: ‘Sila nga nanagtukod sa kuta, ug sila nga nanagdala ug mga luwan, uban niadtong nanagkarga, ang matag usa pinaagi sa usa sa iyang mga kamot nagbuhat sa buluhaton, ug pinaagi sa laing kamot nagkupot ug hinagiban.’ Nehemias 4:17.” Acts of the Apostles, 596.

Sa duha ka pahayag sa Isaias, ang buluhaton mao ang pagpatindog pag-usab sa mga patukoranan ug sa mga kagun-oban sa daghang mga kaliwatan. Si Isaias nag-ila sa usa ka espirituwal nga buluhaton nga gipakita pinaagi sa literal nga buluhaton. Ang mga patukoranan kinahanglan unta bantayan, apan hinoon sa ulahi sila natabonan sa hingpit sa usa ka bakak nga patukoranan sa peke nga mga mutya. Kadtong giila ni Isaias mao ang nagpasig-uli sa mga sukaranang kamatuoran sa mga Millerita, dili literal nga mga tisa ug mga bato. Ang simbolo niadtong mga kamatuoran mao ang balangkas ni Miller sa duha ka makaguba nga mga gahum nga mitunob sa balaang puloy-anan ug sa panon sulod sa “pito ka mga panahon.”

Kining buluhaton sa pagpahiuli gihulagway ingon nga pagpataas pag-usab sa “mga patukoranan” ug sa “mga kalaglagan sa daghang mga kaliwatan,” ug nagrepresentar sa profetikanhong buluhaton sa pagpahiuli sa mga bata kang kamatuoran pinaagi sa pamaagi nga nagadala ug profetikanhong linya ibabaw sa profetikanhong linya, dinhi diyutay ug didto diyutay. Ang buluhaton sa pagpatindog pag-usab sa mga patukoranan ug mga kalaglagan mao ang buluhaton sa pagpahayag ug pagpanalipod sa orihinal nga mga kamatuoran nga girepresentar sa mga tsart sa mga payunir sa 1843 ug 1850, nga mao ang duha ka papan sa Habakkuk kapitulo dos. Ug ang buluhaton matuman pinaagi sa pamaagi sa ulahing ulan nga “linya ibabaw sa linya.” Kini mao ang buluhaton sa pagbalik sa karaang mga alagianan ni Jeremias sa sulod sa pakiglalis batok niadtong nangandoy sa pagpatunhay sa usa ka mini nga patukoranan, ingon sa girepresentar sa mini nga mga mutya sa damgo ni Miller.

“Ang kaaway nagtinguha sa paglingiw sa mga hunahuna sa atong mga igsoon nga lalaki ug babaye gikan sa buluhaton sa pag-andam ug usa ka katawhan aron makatindog niining kaulahiang mga adlaw. Ang iyang mga limbong gituyo aron pagiyahon ang mga hunahuna palayo sa mga kapeligrohan ug mga katungdanan niining taknaa. Giisip nila nga walay bili ang kahayag nga gianhi ni Cristo gikan sa langit aron ihatag kang Juan alang sa Iyang katawhan. Gitudloan nila nga ang mga talan-awon nga ania na sa atong atubangan dili igo ug kahinungdanon aron pagatagdon sa pinasahi nga pagtagad. Gipawala nila ang gahum sa kamatuoran nga gikan sa langitnong gigikanan ug gitulis nila ang katawhan sa Dios sa ilang nangaging kasinatian, ug ilis niini ilang gihatag ang usa ka bakak nga siyensiya.

“‘Mao kini ang giingon sa Ginoo, Tumindog kamo sa mga dalan, ug tan-awa, ug pangutan-a ang karaang mga agianan, hain ang maayong dalan, ug lumakaw kamo niini.’ Jeremias 6:16.

“Ayaw tugoti nga adunay bisan kinsa nga maninguha sa paggisi sa mga patukoranan sa atong pagtoo—ang mga patukoranan nga gibutang sa sinugdanan sa atong buluhaton pinaagi sa mapinangadyoon nga pagtuon sa pulong ug pinaagi sa pagpadayag. Ibabaw niining mga patukoranan kita nagatukod sulod sa miaging kalim-an ka tuig. Ang mga tawo mahimong maghunahuna nga sila nakakaplag ug bag-ong dalan ug nga sila makahimo sa pagpahimutang ug patukoranan nga mas malig-on kay sa napatukod na. Apan kini usa ka dakong paglimbong. Kay walay laing patukoranan nga ikabutang ni bisan kinsa gawas nianang napatukod na.”

“Sa nangagi, daghan ang misulay sa pagtukod ug usa ka bag-ong pagtuo, sa pagpahimutang ug bag-ong mga prinsipyo. Apan unsa kadugay mitindog ang ilang gitukod? Sa dili madugay napukan kini, kay kini wala matukod ibabaw sa Bato.

“Wala ba kinahanglana sa unang mga tinun-an ang pag-atubang sa mga pulong sa mga tawo? Wala ba sila kinahanglana nga maminaw sa mini nga mga teoriya, ug unya, sa nabuhat na nila ang tanan, magapadayon nga malig-on, nga magaingon: ‘Kay walay bisan kinsa nga makabutang ug lain nga patukoranan gawas niadtong gibutang na’? 1 Corinthians 3:11.

“Busa kinahanglan natong huftan nga malig-on hangtod sa katapusan ang sinugdanan sa atong pagsalig. Ang mga pulong nga may gahum gipadala sa Dios ug ni Cristo ngadto niining katawhan, nga naggiyah kanila paggawas gikan sa kalibotan, matag punto, ngadto sa tin-awng kahayag sa kamatuoran alang niining panahona. Uban sa mga ngabil nga nahikap sa balaang kalayo, ang mga alagad sa Dios nagpahayag sa mensahe. Ang balaang pamulong nagpamatuod pinaagi sa iyang timri sa pagkatinuod sa kamatuoran nga gipahayag.” Testimonies, volume 8, 296, 297.

Ang “buluhaton sa pag-andam sa usa ka katawhan aron makabarog sa katapusang mga adlaw,” mao ang buluhaton nga may kalabutan sa duha ka mga tagna ni Ezekiel sa kapitulo traynta’y-siyete. Usa ka mensahe gipahayag pinaagi sa tingog ni Isaias didto sa kamingawan, ug ang unang mensahe ni Ezekiel naghiusa niadtong nangamatay sulod sa tulo ka adlaw ug tunga sa dalan sa siyudad sa Sodoma ug Egipto. Unya ilang maila nga sila diay anaa sa panahon sa paghulat diha sa Mateo nga anaa sa sambingay sa napulo ka mga ulay. Unya ilang madungog ang tawag nga gihatag kang Jeremias sa paglain sa bililhon gikan sa daotan kon buot silang mobalik. Ilang maila usab ang pag-ampo ni Daniel sa kapitulo nueve ingon nga kamatuoran alang niining panahona. Busa, kon ug sa dihang pilion nila ang pagbalik pinaagi sa pagdawat ug pagtuman sa mga kahimtang sa ebanghelyo, nan ilang madawat ang ikaduhang mensahe ni Ezekiel ug motindog sila ibabaw sa ilang mga tiil, usa ka gamhanang kasundalohan.

Ang “buluhaton sa pag-andam ug usa ka katawhan aron makatindog sa ulahing mga adlaw” matuman pinaagi sa pamaagi sa ulahing ulan nga “linya ibabaw sa linya.” Kana nga buluhaton naglakip sa usa ka buhat sa pagpahiuli sa mga kamatuoran sa Millerite nga girepresentahan sa mga pioneer chart sa 1843 ug 1850. Kining duha ka mga tsart mao ang duha ka lamesa ni Habakkuk ug kinahanglan ipahimutang ang usa ibabaw sa usa (linya ibabaw sa linya), ug sa pagbuhat niana, ang duha ka mga tsart nagrepresentar sa mga patukoranan nga mga kamatuoran nga pagahiulion sa katapusang mga adlaw pinaagi sa tawo nga may brush sa abog.

Sa dihang pagatiponon, linya ibabaw sa linya, ilang gipaila ang sayop diha sa tsart sa 1843, nga human niana gitul-id sa tsart sa 1850. Sa dihang pagahuna-hunaon ingon nga usa ka lamesa (linya ibabaw sa linya) sila nan nagrepresentar sa kasinatian sa katawohan sa Dios ug sa tinagong kasaysayan sa pito ka mga dalugdog, kay sa tingub ilang gihulagway ang unang kapakyasan, ang panahon sa paglangan, ang Tunga-tungang Gabii nga Singgit, ug ang Oktubre 22, 1844, ug ang dakong kapakyasan.

Ang nahaunang kasagmuyoan, ang Paghilak sa Tunga-tungang Gabii, ug ang dakong kasagmuyoan mao ang tinagong kasaysayan sa pito ka mga dalugdog. Kini mao ang estruktura sa kamatuoran, kay ang kamatuoran nakabasi sa nahauna ug kataposang letra sa Hebreohanong pulong nga “kamatuoran” nga sama sa nahauna ug kataposang kasagmuyoan nianang kasaysayana. Ang tunga-tungang ug ikapulog-tulo nga letra usa ka simbolo sa pagsukol, ingon sa gihulagway niadtong mga mosalikway sa mensahe sa Paghilak sa Tunga-tungang Gabii. Ang duha ka tsart, sa dihang pagahiuson, naghatag ug duha ka mga saksi sa mga matagnaong kamatuoran sa mga Millerite nga igapahiuli pinaagi sa tawo nga may hugawng borchas, apan ila usab nga giila ang kasinatian nga nagatipo sa kasinatian sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo.

Ang mga gitawag aron mahimong bandila (ang usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo) miatubang sa ilang unang kapakyasan niadtong Hulyo 18, 2020, ug unya sa Hulyo sa 2023, gipahimangnoan sila pinaagi sa usa ka mensahe gikan sa usa ka tingog nga nagasinggit sa kamingawan. Ang maong tingog nagtawag kanila sa pagbalik.

Niining puntoha sa tinagong kasaysayan sa pito ka mga dalugdog nga ang pagrebelde igapadayag, kay ang sunod nga timaan sa dalan mao ang panahon nga ang tawo nga nagasipilyo sa hugaw magtigum sa mga hiyas ug ihulog kini ngadto sa sudlanan. Unya sila mosidlak nga napulo ka pilo nga mas masanagon. Nianang puntoha si Miller gipukaw. Sa diha nga ang mga ulay (Miller) mamukaw, ulahi na kaayo. Ang pagpahiuli sa mga kalaglagan sa daghang mga kaliwatan maoy usa ka buluhaton nga kinahanglang pagapakigbahinan sa duha ka mga saksi. Kana nga buluhaton ginatuman na karon.

Ang balangkas ni William Miller sa mga tagna nga girepresentahan sa panan-awon sa Suba sa Ulai, sa Daniel kapitulo pito, walo ug siyam, mao ang duha ka makaguba nga gahom sa paganismo ug papalismo; ug ang balangkas alang sa Future for America mao ang paganismo (ang dragon), nga gisundan sa papalismo (ang mananap) ug sa apostatang Protestantismo (ang mini nga propeta). Ang yawi nga nagpatukod sa duha ka mga balangkas mao ang mga sinulat ni apostol Pablo. Si apostol Pablo mao ang tingog nga matagnaon nga nagdugtong sa karaang Israel ngadto sa espirituwal nga Israel. Sa wala pa ang iyang pagkakabig, ang ngalan ni Pablo mao si Saul, nga nagkahulogan ug “pinili” o “gipahimutang.”

Si Pablo gipili (pinili) aron mahimong apostol ngadto sa mga Hentil, ug siya gipili usab, lakip sa ubang mga butang, tungod sa iyang pagsabot sa Daang Tugon. Sanglit siya ang nagsulat sa kadaghanan sa Bag-ong Tugon, walay laing tagsulat sa Bag-ong Tugon nga nakabaton sa pagsabot sa Daang Tugon sama kang Pablo. Gipili siya aron mangulo sa pagpahibalo sa ebanghelyo ngadto sa mga Hentil, apan gipili usab siya aron ipahimutang ang kalabutan sa mga propetikong

kasaysayan sa Daang Tugon uban sa propetikong kasaysayan nga misunod sa yugto sa panahon sa krus. Kon walay pagpamatuod ni Pablo, ang propetikong pagsabot sa mga Millerite, ug kadtong sa Future for America, dili maglungtad. Sa mao gayud nga kasaysayan diin ang literal nga Israel gibulag pinaagi sa diborsyo isip piniling katawhan sa Dios, si Pablo gipili aron pag-ila nga ang karaang Israel, bisan pa man nga niadtong panahona gibulag na gikan sa Dios, mao ang simbolo sa propetikong kasaysayan sa espirituwal nga Israel. Ang gikinahanglang mga propetikong lagda alang sa mga kalihokan sa una ug ikatulong manulonda gibase sa panguna ibabaw sa mga sinulat ni apostol Pablo.

Tungod niini, atong palandungan ang pipila sa mga prinsipyo sa pagpanagna nga giila ni Pablo nga nakaapekto sa mensahe sa mga Millerite, nga napahimutang sulod sa balangkas sa duha ka mga makalilisang nga gahum sa paglaglag, ug sa pagbuhat niini atong palandungan usab kon giunsa sa maong mga prinsipyo ang pag-apekto sa balangkas sa tulo ka mga makalilisang nga gahum sa paglaglag.

Labut pa niini, mga igsoon, dili ko buot nga kamo magpabiling walay kahibalo, nga ang tanan natong mga amahan diha sa ilalom sa panganod, ug ang tanan miagi sa dagat; ug silang tanan gibautismohan ngadto kang Moises diha sa panganod ug diha sa dagat; ug silang tanan mikaon sa mao rang espirituhanong kalan-on; ug silang tanan miinom sa mao rang espirituhanong ilimnon: kay sila miinom gikan nianang espirituhanong Bato nga nagsunod kanila: ug kadtong Bato mao si Cristo. Apan sa daghan kanila ang Dios wala mahimuot: kay sila gipukan didto sa kamingawan. Karon kining mga butanga nahitabo ingon nga mga panig-ingnan alang kanato, aron dili kita mangibog sa mga dautang butang, maingon nga sila usab nangibog. Dili usab kamo mahimong mga magsisimba sa mga diosdios, maingon nga ang uban kanila nahimo; sumala sa nahisulat, Ang katawohan milingkod aron mokaon ug moinom, ug mingtindog aron magdula. Dili usab kita magbuhat ug pakighilawas, maingon nga ang uban kanila nagbuhat, ug nangapukan sulod sa usa ka adlaw ang kaluhaan ug tulo ka libo. Dili usab nato sulayan si Cristo, maingon nga ang uban kanila usab misulay kaniya, ug gilaglag sa mga bitin. Dili usab kamo magbagulbol, maingon nga ang uban kanila usab nagbagulbol, ug gilaglag sa maglalaglag. Karon kining tanan nga mga butanga nahitabo kanila ingon nga mga panig-ingnan: ug kini nahisulat alang sa atong pagpahimangno, kanato nga giabut na sa mga katapusan sa kalibotan. 1 Corinto 10:1–10.

Sa napulo ka mubo nga bersikulo, gipaila ni Pablo nga ang rito sa bautismo gitipoha sa pagtabok sa Dagat nga Mapula, nga ang Bato nga misunod sa karaang Israel usa ka “espirituhanong Bato,” ug nga kini mao si Cristo. Gipaila usab niya nga ang karaang Israel mao ang panig-ingnan alang niadtong nangabuhi sa kaulahian nga mga adlaw. Kini nga teksto usa ka pasidaan, ug kini nga teksto maoy usa ka punto sa paglalis tali sa mga nagatuboy sa kamatuoran ug sa mga nagsupak sa kamatuoran. Ang mga Adventistang teologo nagtudlo nga si Pablo nagpakita lamang nga ang mga kasaysayan sa karaang Israel naglarawan ug mga leksiyong moral nga kinahanglan masabtan sa mga nangabuhi sa kaulahian nga mga adlaw, apan ilang gipanindigan nga si Pablo wala magpaila nga ang mga kasaysayan sa literal nga Israel pagausbong gayud sa espirituhanong Israel. Kanunay gamiton ni Sister White kini nga teksto aron sa pagpamatuod gayud sa tukmang kahulogan sa gisulti ni Pablo.

“Ang matag usa sa karaang mga propeta misulti dili kaayo alang sa ilang kaugalingong panahon kondili alang sa ato, busa ang ilang pagpanagna nagapadayon nga may kalig-on alang kanato. ‘Karon kining tanang mga butanga nahitabo kanila ingon nga mga panig-ingnan: ug kini gisulat alang sa atong pagpahimangno, nga dinha kanato miabut ang mga kinatumyan sa kalibotan.’ 1 Corinthians 10:11. ‘Dili alang sa ilang kaugalingon, kondili alang kanato, sila nag-alagad niadtong mga butanga, nga karon gikapahibalo kaninyo pinaagi kanila nga nagwali sa maayong balita kaninyo pinaagi sa Espiritu Santo nga gipadala gikan sa langit; mga butang nga gitinguha sa mga manulonda nga tan-awon.’ 1 Peter 1:12....”

“Gitigum sa Biblia ug gihugpong pag-ayo ang iyang mga bahandi alang niining katapusang kaliwatan. Ang tanang dagkong hitabo ug mga solemneng pakighilambigit sa kasaysayan sa Daang Tugon nahitabo na, ug nagpadayon sa pag-usab sa ilang kaugalingon, sulod sa iglesia niining katapusang mga adlaw.” Selected Messages, libro 3, 338, 339.

Ang “dagkong mga panghitabo ug solemne nga mga transaksyon sa kasaysayan sa Daang Tugon nahitabo na, ug nagapadayon sa pag-usab sa ilang kaugalingon diha sa iglesia niining ulahing mga adlaw,” mao ang paagi nga gilangkuban ni Sister White ang kahulogan ni Pablo sa maong mga bersikulo. Sa paningkamot sa paglumpag sa pag-ila ni Pablo nga ang karaang Israel simbolikong naghulagway sa kasaysayan sa literal nga Israel, si Satanas mipahamtang ug duha ka pangunang mga pag-atake batok niining prinsipyo sa tagna. Ang una, nga akong nahisgotan na, mao ang pag-angkon nga si Pablo yano lamang nga nag-ingon nga kadtong mga kasaysayan nagrepresentar ug moral nga mga leksiyon. Kining bakak nga pagtulon-an usa ka tunga nga kamatuoran, ug ang tunga nga kamatuoran dili gayud kamatuoran. Tinuod nga ang moral nga mga leksiyon nga mahimong makuha gikan sa kasaysayan sa karaang Israel alang sa kaayohan niadtong nangabuhi sa ulahing mga adlaw, apan sa dihang gigamit kana aron ilimod nga kadtong mga kasaysayan usab usa ka hulagway sa mga panghitabo nga pagausbong, mahimo kini nga tunga nga kamatuoran, nga gituyo aron isalikway ang kamatuoran.

“Usa ka panalangin o usa ka tunglo anaa karon sa atubangan sa katawhan sa Dios—usa ka panalangin kon sila mogawas gikan sa kalibutan ug mahimulag, ug molakaw sa dalan sa mapainubsanon nga pagkamasinugtanon; ug usa ka tunglo kon sila makighiusa sa mga magsisimba sa mga diosdios, nga nagatamay sa hataas nga mga pag-angkon sa langit. Ang mga sala ug mga kasal-anan sa masukihong Israel natala, ug ang hulagway gipahamutang sa atong atubangan ingon nga usa ka pasidaan nga kon atong sundon ang ilang panig-ingnan sa paglapas ug mobiya gikan sa Dios, kita mahulog sa walay kapakyasang paagi maingon usab kanila. ‘Karon kining tanan nahitabo kanila ingon nga mga panig-ingnan: ug kini gisulat alang sa atong pagpasidaan, kang kinsa miabut ang mga katapusan sa kalibutan.’” Testimonies, tomo 1, 609.

Ang usa ka kamatuoran dili gamiton aron ilimod ang laing kamatuoran, kay sa dihang kini buhaton, ang kamatuoran sa Dios himoon niini nga bakak.

“Ang usa ka pamulong sa Manluluwas dili angay himuong paagi sa pagguba sa lain.” The Great Controversy, 371.

Ang pagtulon-an nga ang kasaysayan sa karaang Israel nagrepresentar lamang ug mga leksiyong moral, sagad gamiton sa mga Adventistang teologo aron gub-on ang profetikong Pulong sa Dios, ug kini usa sa mga tunga nga kamatuoran nga gilakip sa pinggan sa mga sugilanon nga giandam aron limbongan ang katawhan sa Dios ngadto sa pagdawat ug bakak, ug ang bakak nga ilang gidawat gipaila sa mga sinulat ni apostol Pablo.

Ang laing nag-unang pag-atake batok sa prinsipyo nga ang kasaysayan sa karaang Israel naghulagway sa kasaysayan sa modernong Israel giimbento sa mga Heswita sa panahon sa kasaysayan sa Counter-Reformation, ug kini naglangkob sa pag-uyon sa ideya nga ang kasaysayan sa karaang Israel gisubli. Ang bakak sa mga Heswita mao nga ang kasaysayan gisubli sa literal, dili sa espirituwal. Ang maong bakak giimbento ingon nga paagi aron mapugngan ang pagsabot nga ang papa sa Roma mao ang anticristo sa tagna sa Biblia, kay ang pagtulon-an miuyon sa kamatuoran nga adunay usa ka anticristo sa ulahing mga adlaw, apan kini nangatarongan nga ang anticristo girepresentahan sa usa ka literal nga gahum, dili sa usa ka espirituwal nga gahum. Ang bigaon diha sa Revelation 17, nga may sinulat sa iyang agtang nga misteryo, Babilonia, nan mahimong usa ka bigaon nga motungha sa literal nga yuta sa Babilonia, nga karon mao ang Iraq.

“Ang mga nalibog sa ilang pagsabot sa pulong, nga napakyas sa pagtan-aw sa kahulogan sa antikristo, sa walay duhaduha ibutang ang ilang kaugalingon sa dapig sa antikristo.” Kress Collection, 105.

Ang papa maoy usa ka literal nga tawo, nga nagrepresentar sa usa ka literal nga gahum (ang Iglesiang Katolika), apan siya ug ang iyang organisasyon sa pagtagna giila pinaagi sa literal nga Babilonia, ug husto lamang sila nga maila kon ang hilisgutan sa anticristo ipresentar ingon nga espirituwal nga katumanan sa usa ka literal nga panig-ingnan. Giila ni Pablo nga ang literal nga Israel naghulagway sa espirituwal nga Israel, apan dili kini bag-ong matagnaong kamatuoran nga iyang gipadayag, kay ang iyang pagsabot sa kinatibuk-an nakabase sa Daang Tugon, ug didto nagpahimutang ang pundasyon sa iyang pagpamatuod.

Mao kini ang giingon sa Ginoo, ang Hari sa Israel, ug sa iyang Manunubos, ang Ginoo sa mga panon: Ako mao ang nahauna, ug Ako mao ang naulahi; ug gawas Kanako walay Dios. Ug kinsa, sama Kanako, ang makatawag, ug makapahayag niini, ug makapahimutang niini sa kahapsay alang Kanako, sukad nga Akong gitukod ang karaang katawhan? Ug ang mga butang nga umaabot, ug nga moabot pa, ipakita nila kini kanila. Ayaw kamo kahadlok, ni malisang: wala ba Ako magsugilon kanimo sukad niadtong panahona, ug nagpahayag niini? Kamo gayud mao ang Akong mga saksi. Aduna bay Dios gawas Kanako? Oo, walay laing Dios; Ako walay nailhan. Isaias 44:6–8.

Kita gitawag aron mahimong mga saksi ni Cristo, sama kang Pablo, nga ang Alpha ug Omega nagtudlo dili lamang sa karaang Israel, kondili sa tanang karaang katawhan sa Biblia ingon nga mga simbolo aron ipakita “ang mga butang nga umaabot,” ibabaw niadtong mga nagapuyo sa katapusang mga adlaw. Si Pablo usa ka batid sa Daang Tugon, ug siya gibangon aron mahimong propetikong sumpay nga nagdugtong sa dispensasyon sa literal ug espirituwal nga Israel. Ang iyang mga sinulat mao ang naggiya niadtong nakasabut sa pagdugang sa kahibalo sa panahon sa katapusan niadtong 1798, ug usab niadtong 1989.

Ang karaang literal nga Babilonia, ang karaang mga anak sa sidlakan, ang karaang Ehipto, ang karaang Gresya, ug ang karaang imperyong Medo-Persiano maoy mga simbolo sa espirituwal nga mga gahum sa katapusan sa kalibotan. Ang karaang mga simbolo mao ang literal nga nag-una, ug nagrepresentar, sa espirituwal nga mosunod. Miabot pa gani si Pablo sa pag-ila nga ang literal nga Adan nagsimbolo sa espirituwal nga Adan (nga mao si Cristo).

Busa kini nahisulat, Ang nahaunang tawo nga si Adan nahimong buhing kalag; ang ulahing Adan nahimong espiritu nga nagahatag kinabuhi. Apan dili ang espirituhanon ang nahauna, kondili ang kinaiya sa tawhanon; ug sa ulahi ang espirituhanon. Ang nahaunang tawo iya sa yuta, yutan-on: ang ikaduhang tawo mao ang Ginoo gikan sa langit. Ingon sa yutan-on, mao man usab sila nga mga yutan-on: ug ingon sa langitnon, mao man usab sila nga mga langitnon. Ug maingon nga kita nagdala sa dagway sa yutan-on, magadala usab kita sa dagway sa langitnon. 1 Corinto 15:45–49.

Adunay pipila ka hilabihan ka halalum nga mga pagtulon-an nga ginatudlo ni Pablo mahitungod sa nahauna ug sa ulahing Adan, apan among ginailhan lamang ang baruganan nga iyang dayag kaayo nga gipahimutang niining pahayag, sa dihang siya nagaingon, “dili una ang espirituwal, kondili ang kinaiyanhon; ug sa ulahi ang espirituwal.” Ang literal, nga dinhi giila ni Pablo ingon nga “kinaiyanhon,” mao ang nahauna, ug ang espirituwal mao ang ulahi. Ang literal nga Israel mao ang nahauna, ug kinaiyanhon, ug ang espirituwal nga Israel moabot “sa ulahi.”

Ang literal nga Babilonia nagauna sa espirituwal nga Babilonia. Ang sunod nga importante nga punto nga gipasiugda sa mga sinulat ni Pablo mao ang punto sa kasaysayan diin ang pagbalhin gikan sa literal ngadto sa espirituwal pagagamiton. Kini mao ang yugto sa panahon sa krus diin ang profetikong pagbag-o gikan sa literal ngadto sa espirituwal giila.

Kay kamong tanan mga anak sa Dios pinaagi sa pagtoo diha kang Cristo Jesus. Kay ang tanan ninyo nga gibautismohan ngadto kang Cristo nagsul-ob kang Cristo. Wala nay Judio ni Grego, wala nay ulipon ni gawasnon, wala nay lalaki ni babaye; kay kamong tanan usa diha kang Cristo Jesus. Ug kon kamo iya ni Cristo, nan kaliwat kamo ni Abraham, ug mga manununod sumala sa saad. Galacia 3:26–29.

Dili mahinungdanon kung unsa man ang imong pagkatungod tungod sa pagkatawo; kon ug sa dihang modawat ka kang Cristo, nan mahimo ka nga kaliwat ni Abraham. Dili ikaw literal nga Israel; ikaw espirituwal nga Israel. Ang pagbalhin gikan sa literal ngadto sa espirituwal mao ang krus. Gibahin ni Pablo ang katawhan ngadto sa duha ka mga hut-ong. Ang matag hut-ong adunay kaugalingong tugon, ug ang matag usa mga kaliwat ni Abraham. Ang matag usa adunay usa ka siyudad nga nagrepresentar sa ilang panimalay ug tugon. Ang matag usa bisan anak sa literal nga Adan o sa espirituwal nga Adan.

Kay nahisulat man, nga si Abraham adunay duha ka mga anak nga lalaki, ang usa gikan sa ulipong babaye, ug ang usa gikan sa gawasnong babaye. Apan siya nga gikan sa ulipong babaye natawo sumala sa unod; apan siya nga gikan sa gawasnong babaye pinaagi sa saad. Kining mga butanga maoy usa ka pasumbingay: kay kining mga babayehana mao ang duha ka mga tugon; ang usa gikan sa bukid sa Sinai, nga nagaanak ngadto sa pagkaulipon, ug kini mao

si Agar. Kay kining si Agar mao ang bukid sa Sinai didto sa Arabia, ug nagkatugbang sa Jerusalem nga anaa karon, ug ulipon uban sa iyang mga anak. Apan ang Jerusalem nga atua sa itaas gawasnon, ug mao ang inahan natong tanan. Kay nahisulat man, Pagmaya, ikaw nga apuli nga wala mag-anak; suminggit ug pagtuaw, ikaw nga wala magbati sa kasakit sa pagpanganak: kay ang biniyaan adunay daghan pang mga anak kay kaniya nga adunay bana. Karon kita, mga igsoon, ingon kang Isaac, mga anak kita sa saad. Apan maingon niadtong panahona, siya nga natawo sumala sa unod naglutos kaniya nga natawo sumala sa Espiritu, mao man usab kini karon. Bisan pa niana, unsa may giingon sa Kasulatan? Papahawaa ang ulipong babaye ug ang iyang anak nga lalaki: kay ang anak nga lalaki sa ulipong babaye dili mahimong manununod uban sa anak nga lalaki sa gawasnon babaye. Busa, mga igsoon, dili kita mga anak sa ulipong babaye, kondili sa gawasnon. Galacia 4:22–30.

Sa yugto sa panahon sa krus, ang karaang literal nahimong mga simbolo sa modernong espirituwal. Gipasikad sa apostol nga si Pablo kining mahinungdanong mga kamatuoran sa tagna nga nagtugot kang William Miller sa pag-establisar sa balangkas sa duha ka mga gahum nga makapadunot, nga maoy iyang gipatukoran sa tanan niyang mga konklusyon sa tagna. Ang mao rang buluhaton nga gihimo sa apostol nga si Pablo mao usab ang nag-ila sa tulo ka mga gahum nga makapadunot nga maoy balangkas sa tanang mga konklusyon sa tagna sa Future for America.

Ang balangkas sa pagsabot ni Miller sa pagdagsang sa kahibalo nga girepresentahan sa panan-awon sa Suba sa Ulai sa kapitulo pito, walo, ug siyam, gibase sa iyang pagkadiskobre nga “ang adlaw-adlaw” diha sa basahon ni Daniel nagrepresentar sa pagano nga Roma. Nahimo niya kana nga pagkadiskobre diha sa ikaduhang sulat ni Pablo ngadto sa mga taga-Tesalonica. Kana nga pagsabot mao ang nag-unang kamatuoran nga giila sa kalambigitan sa propetikong “bakak,” nga maoy hinungdan sa pag-abot sa kusog nga paglimbong ibabaw sa mga Seventh-day Adventist sa kataposang mga adlaw.

Padayonon nato ang atong pagtuon mahitungod sa pagdugang sa kahibalo nga girepresentahan sa panan-awon sa Suba sa Ulai sa sunod nga artikulo pinaagi sa paghisgot sa giila ni Miller diha sa sulat ni Pablo.

“Ang Usa nga nakakakita ilalom sa panagway, nga nakabasa sa mga kasingkasing sa tanang tawo, nagaingon mahitungod niadtong nakadawat ug dakung kahayag: ‘Sila wala masakit ug wala mahikurat tungod sa ilang moral ug espirituwal nga kahimtang.’ Oo, ilang gipili ang ilang kaugalingong mga dalan, ug ang ilang kalag nagakalipay sa ilang mga dulumtanan. ‘Ako usab mopili sa ilang mga paglimbong, ug dad-on ko ibabaw kanila ang ilang mga kahadlok; tungod kay sa diha nga nagtawag ako, walay mitubag; sa diha nga misulti ako, sila wala mamati: kondili nagbuhat sila ug dautan sa atubangan sa Akong mga mata, ug gipili nila kadtong wala Ko kahimut-an.’ ‘Ang Dios magapadala kanila ug kusgan nga paglimbong, aron motoo sila sa bakak,’ tungod kay wala nila dawata ang gugma sa kamatuoran, aron sila maluwas, ‘apan nahimuot sila sa pagkadili-matarung.’ Isaias 66:3, 4; 2 Tesalonica 2:11, 10, 12.

“Ang langitnong Magtutudlo nangutana: ‘Unsa pa ba ang mas kusgan nga limbong nga makapahisalaag sa hunahuna kay sa pagpakaaron-ingnon nga kamo nagatukod diha sa husto nga patukoranan ug nga ang Dios midawat sa inyong mga buhat, samtang sa pagkatinuod

kamo nagapatuman sa daghang mga butang sumala sa palisiya sa kalibotan ug nakasala batok kang Jehova? Oh, dako gayod kini nga paglimbong, usa ka makadani nga kasaypanan, nga mopuli sa mga hunahuna sa diha nga ang mga tawo nga kaniadto nakaila sa kamatuoran, masayop sa pagila sa dagway sa pagkadiosnon ingon nga mao na ang espiritu ug gahum niini; sa diha nga sila nagahunahuna nga sila dato ug nadugangan sa mga bahandi ug wala nay kulang kanila, samtang sa pagkatinuod nangingahanglan sila sa tanang butang.”” Testimonies, volume 8, 249, 250.